

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2011 > Specialrådgivning > Grundvandsovervågning 2011

Grundvandsovervågning 2011

Hyppegheden for fund af glyphosat i grundvandsovervågningen er tilbage på lavt niveau.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Efter overraskende mange fund af glyphosat og AMPA i 2009, viser resultaterne fra grundvandsovervågningen i 2010, at fundhyppigheden igen er nede på samme lave niveau som tidligere. Det fremgår af [Grundvandsovervågning 2011](#), som er udgivet af GEUS. Der har i 2010 været fund af glyphosat og/eller AMPA i 9 af 506 analyserede prøver, hvoraf 3 har været over grænseværdien. I 2009 var der 40 fund i 635 analyserede prøver. En [undersøgelse](#) foretaget af Miljøstyrelsen har vist, at pålideligheden af resultaterne fra 2009 er tvivlsom. Bl.a. har der været fund på lokaliteter, hvor der aldrig har været anvendt glyphosat. Kun en del af indtagene med fund i 2009 er genanalyseret i 2010, men det er planlagt, at de resterende indtag skal genanalyseres i 2011.

Bentazon er fundet i en stigende andel af prøveindtagene. Gennemsnitskoncentrationen har i perioden fra 1995 til 2010 ligget rimelig konstant omkring 0,1 mikrogram pr. liter, hvilket er grænseværdien for drikkevand. GEUS forklarer den øgede fundhyppighed med, at monitoreringen i de senere år er fokuseret mod det øvre grundvand. Den ændrede prøveudtagningsstrategi har generelt betydet en øget fundhyppighed, idet fundhyppigheden aftager med dybden. På grund af at prøveudtagningen ikke sker i de samme udtag over en længere sammenhængende periode, kan grundvandsmonitoreringen ikke vise om reguleringen af anvendelsen af bentazon er på vej til at give effekt.

Dichlorprop er et andet stof, hvis anvendelse er reguleret, så der efter 1997 kun er anvendt små mængder. Den gennemsnitlige koncentration har været faldende de seneste 10 år, og fundhyppigheden har været faldende på trods for den ændrede udtagningsstrategi.

Fund af forbudte stoffer og deres nedbrydningsprodukter udgør som tidligere år størstedelen af fund af pesticider i grundvandsovervågningen. I 2010 blev der fundet pesticider i 44 procent af indtagene. Godkendte stoffer er opdelt i glyphosat/AMPA og stoffer, der er reguleret (bentazon og hormonmidler inkl. nedbrydningsprodukter). Glyphosat/AMPA tegner sig for 2 procent, andre godkendte stoffer og deres nedbrydningsprodukter for 7 procent og forbudte stoffer og deres nedbrydningsprodukter for 35 procent. 3 procent af fund af stoffer pålagt regulering har været over grænseværdien for drikkevand.

GEUS understreger i rapporten, at overvågningen ikke kan sige noget om udviklingen i belastning, idet antal stoffer har været stigende og udtagningsstrategi er ændret over årene. Der anvendes en risikobaseret strategi, således at borerer uden fund udgår af programmet. Ligeledes udgår stoffer, som sjældent eller aldrig findes.

BAM og nedbrydningsprodukter af atrazin/terbuthylazin udgør den dominerende del af fundene af forbudte stoffer. En tidsserie for BAM fra 1995 til 2010 viser, at gennemsnitskoncentrationen har været faldende siden moderstoffet dichlobenil blev forbudt i 1997. Fundhyppigheden har ikke ændret sig. Tilsvarende er udviklingen for DEIA i samme periode beskrevet. DEIA kan dannes ved nedbrydning af atrazin, terbuthylazin, simazin m.fl. Tilsvarende BAM har gennemsnitskoncentrationen af DEIA været faldende efter at først restriktioner og siden forbud mod terbuthylazin blev indført.

Vandværkernes boringskontrol

I vandværkernes boringskontrol er det forbudte og stoffer pålagt anvendelsesbegrænsninger der findes. I 2010 blev der fundet pesticider i 25 procent af de undersøgte indvindingsboringer, hvoraf der i 4,5 procent har været overskridelse af grænseværdien på 0,1 mikrogram pr. liter for enkeltstoffer. Som tidligere har der i 2010 været flest fund i vandværksboringer på lerede jorder og omkring de større byer, hvor især BAM er fundet.

Bentazon er fundet i 2,4 procent af 1532 borerer og grænseværdien for drikkevand er overskredet i 0,5 procent. Alderen af det vand som vandværkerne indvinder, er ofte mere end 10-20 år gammelt. Reguleringen som førte til nedsættelse af den maksimale dosis ved anvendelse af bentazon blev gennemført i 1995.

Tidligere artikler om pesticider i grundvand:

[Glyphosاتفund i borerer](#)

[Glyphosاتفund i grundvand](#)

[Fund af pesticider i grundvand i perioden 1989-2008](#)